GEMEENTE ENSCHEDE

Voorstel Gemeenteraad R

Onderwerp	Voortzetten samenwerking Twentse gemeenteraden		
Portefeuillehouder	Burgemeester		
Organisatieonderdeel	Raadsgriffie	Aangeboden aan Raad	16 januari 2026
Stuknummer (invulling door Griffie)		Corsanummer	2600002008

Wij stellen u voor te besluiten om:

1. In te stemmen met de bestuursovereenkomst gastheerschap Twenteraad en daarmee het gastheerschap voor de Twenteraad, het presidium van de Twenteraad en het Twentse griffiersoverleg voor de raadsperiode 2026-2030 op te dragen aan de gemeente Rijssen-Holten;
2. Met ingang van 2026 het jaarlijks benodigde budget van € 0,08 per inwoner voor de raadsperiode 2026-2030 voor deelname aan de bestuursovereenkomst beschikbaar te stellen.

Inleiding en voorgeschiedenis
De Twenteraad is in 2016 ontstaan als overlegplatform van en voor alle Twentse raadsleden.
De structuur van de Twentse samenwerking is in 2021 gewijzigd. Er zijn toen nieuwe samenwerkingsverbanden gevormd, zoals de Twente Board en het Openbaar Lichaam Gezondheid.
De regio Twente heeft tot 1 maart 2022 de Twenteraad gefaciliteerd. De Twentse gemeenteraden hebben in 2022 de wens uitgesproken om de samenwerking te continueren, ook nadat de regio Twente was opgeheven.

De 14 gemeenteraden van de Twentse gemeenten hebben daarom begin 2022 alle een gelijkluidend raadsbesluit genomen om samenwerking in de Twenteraad voort te zetten met inschakeling van de gastheergemeente Rijssen- Holten. De samenwerking is juridisch vorm gegeven door het aangaan van een ‘Bestuursovereenkomst gastheerschap ten behoeve van samenwerking Twentse raden’.
Daarnaast is besloten om ingaande 2022 het jaarlijks benodigde budget van € 0,08 per inwoner voor de raadsperiode 2022-2026 voor deelname aan de bestuursovereenkomst beschikbaar te stellen.
In de bestuursovereenkomst is afgesproken om de regeling voor het einde van de raadsperiode te evalueren.

Naar aanleiding van de evaluatie heeft het presidium van de Twenteraad geconcludeerd dat de raden de samenwerking als Twenteraad willen voortzetten. Met de kanttekening dat de verbeterpunten die bij de evaluatie zijn genoemd, worden opgepakt. Dat hebben de Twentse griffiers inmiddels gedaan.
De gemeenteraad en de griffie van Rijssen-Holten zijn bereid om het gastheerschap van de bestuursovereenkomst, welke rol zij tot op heden naar tevredenheid hebben vervuld, voort te zetten.

Publieksvriendelijke samenvatting
Gelet op de positieve resultaten van de evaluatie is dit raadsvoorstel erop gericht om de samenwerking van alle Twentse raadsleden in de Twenteraad (overlegplatform van en voor alle Twentse raadsleden) voort te zetten. Daarom worden alle 14 Twentse gemeenteraden opnieuw om instemming gevraagd.

Gewenst effect van het besluit in relatie tot de strategische opgaven
Vanuit de strategische opgave Open Enschede streven we naar Enschede als netwerkende en responsieve gemeente. Daarom gaan we passende allianties aan: samenwerking met andere overheden, onderwijsinstellingen en partners aan de gezamenlijke opgaven van de stad en de regio. Samenwerking is een middel en geen doel op zich. Samenwerking met (regionale) partners is gebaseerd op een gezamenlijke agenda c.q. doelen en moet leiden tot maatschappelijk rendement en meer gezamenlijke kennisdeling. Vanuit Open Enschede staan we open voor allerlei nieuwe vormen van samenwerking en werken we gelijktijdig aan onze samenwerkingsvaardigheden.

Argumenten
- *In 2025 is de bestaande samenwerking tussen de Twentse gemeenteraden geëvalueerd*

In de Bestuursovereenkomst 2022-2026 is aangegeven dat de deelnemers na drie jaar deze overeenkomst en de samenwerking binnen de Twenteraad met elkaar evalueren. De kring van Twentse griffiers heeft in maart 2025 een plan van aanpak voor de evaluatie opgezet. Dit is in het presidium van de Twenteraad van 3 april

besproken. Het presidium heeft enkele wijzigingen doorgevoerd en heeft vervolgens ingestemd met de voorgestelde aanpak.
De 14 leden van het presidium hebben er vervolgens voor gezorgd dat elke aangesloten gemeenteraad de Twenteraad op de in zijn raad gebruikelijke wijze kon evalueren. In Enschede is een schriftelijke vragenlijst uitgezet onder raadsleden. Op 16 juni 2025 heeft ons presidium kennis kunnen nemen van de evaluatie.
Na de ronde langs de gemeenteraden heeft het presidium van de Twenteraad aandacht gevraagd voor een hogere inzet op de herkenbaarheid en de promotie van de Twenteraadbijeenkomsten. Dat gebeurt onder meer door een betere facilitering van de kennisdeling in het nieuwe raadsportaal en door meer in te zetten op communicatie. Dat laatste wordt na de raadsverkiezingen verder uitgewerkt door de gastheerorganisatie Rijssen-Holten.

- *Het presidium van de Twenteraad steunt de voortzetting van de bestaande wijze van samenwerking*

Uit de evaluatie blijkt dat de raden over het algemeen positief zijn over de inhoud van de Twenteraadbijeenkomsten, over de onderwerpen die geagendeerd worden en er bestaat waardering voor het werk wat door het presidium van de Twenteraad wordt verricht. Een enkele raad zegt dat de onderwerpen nog wat actueler kunnen en als raadsleden deelnemen aan een Twenteraad dan gaat men vooral vanwege het inhoudelijke thema en de kennisdeling. Ook de ontmoeting met andere raadsleden is een belangrijk uitgangpunt. De evaluatie laat echter wel zien dat raadsleden het bezoeken van de Twenteraadbijeenkomst afwegen in de vergaderdrukte op basis van het inhoudelijke thema. Het presidium van de Twenteraad concludeert dat de raden de samenwerking als Twenteraad willen voortzetten, waarbij de opgehaalde verbeterpunten in de werkwijze worden meegenomen.

- *Rijssen-Holten is beschikbaar om het gastheerschap voort te zetten*

In 2022 heeft Rijssen-Holten het gastheerschap voor de Twenteraadbijeenkomsten overgenomen van de Regio Twente. Het Presidium van de Twenteraad is van mening dat Rijssen-Holten het gastheerschap naar tevredenheid heeft vervuld en heeft gevraagd of de gemeente bereid is het gastheerschap voort te zetten. Rijssen-Holten heeft aangegeven bereid te zijn het gastheerschap te blijven verzorgen. Om de samenwerking voort te zetten is een nieuwe bestuursovereenkomst opgesteld.

Risico's
Samenwerking tussen de 14 gemeenteraden brengt geen risico's met zich mee. De 14 gemeenteraden hebben vertrouwen in het voortzetten van de samenwerking. De gemeente Rijssen-Holten is een betrouwbare gastheer gebleken voor de Twenteraad en is bereid die rol voort te zetten in de nieuwe bestuursperiode. De bestuursovereenkomst wordt aangegaan voor bepaalde tijd: tot 1 februari 2030. De bestuursovereenkomst voorziet in bepalingen over uittreding en aansprakelijkheid. De kosten van € 0,08 per inwoner zijn in de afgelopen periode voldoende gebleken om administratieve ondersteuning en bijeenkomsten te organiseren. Over de afgelopen bestuursperiode resteerde een positief saldo nadat aan alle verplichtingen is voldaan. De resterende middelen zijn volgens dezelfde verdeelsleutel onder de deelnemers verdeeld en uitgekeerd. Mede met het oog op de resterende middelen in de afgelopen bestuursperiode is de verwachting dat het budget voor de komende periode met deze bijdrage voldoende is.

Kosten en financiële dekking van het voorstel
Bij de lopende bestuursovereenkomst is afgesproken om € 0,08 per inwoner beschikbaar te stellen voor de personele en materiële kosten van de ondersteuning voor de bijeenkomsten van de Twenteraad, de vergaderingen van het presidium van de Twenteraad en de vergaderingen van het Twents griffiersoverleg. Daarvan is de helft beschikbaar voor de administratieve personele ondersteuning door Rijssen-Holten en de andere helft beschikbaar voor het organiseren van bijeenkomsten. Over de afgelopen bestuursperiode resteerde een positief saldo nadat aan alle verplichtingen is voldaan. De resterende middelen zijn volgens dezelfde verdeelsleutel onder de deelnemers verdeeld en uitgekeerd. Voorstel is om de bijdrage aan de hier voorgestelde bestuursovereenkomst eveneens vast te stellen op € 0,08 per inwoner. De kosten worden net als voorgaande jaren opgenomen in de werkbegroting van de gemeenteraad .

Afweging en alternatieven
Als de 14 Twentse gemeenteraden gaan samenwerken zonder bestuursovereenkomst dan is dat vrijblijvend en afhankelijk van de vrijwillige inzet van de afzonderlijke griffies, waarbij coördinatie ontbreekt.

Participatie
De huidige samenwerking is geëvalueerd door de raadsleden van de 14 Twentse gemeenteraden te bevragen over hun ervaringen met de Twenteraad. Aangezien de samenwerking is gericht op het informeren van Twentse raadsleden is het betrekken van inwoners/instellingen in dit geval niet relevant.

Communicatie

Na de gemeenteraadsverkiezingen op 18 maart zullen de nieuwe Twentse raadsleden geïnformeerd worden over de samenwerking van de 14 gemeenteraden. Een van de eerste bijeenkomsten waarvoor zij een uitnodiging ontvangen is een bijeenkomst waarin vele verbonden partijen zichzelf introduceren.

Vervolg
In alle 14 Twentse gemeenteraden ligt hetzelfde besluit voor om de samenwerking voort te zetten. Zodra het besluit in alle gemeenten is genomen ontstaat een basis om de overeenkomst voor de periode 2026-2030 aan te gaan. Op dat moment kan de bestuursovereenkomst worden getekend. De financiële bijdrage kan worden verwerkt in de gemeentebegroting 2027-2030.

Bijlagen
- Raadsbesluit
- Bestuursovereenkomst

Bijlage:

Bestuursovereenkomst gastheerschap ten behoeve van samenwerking Twentse raden

De Deelnemers:
de gemeenteraden van Almelo, Borne, Dinkelland, Enschede, Haaksbergen, Hellendoorn, Hengelo, Hof van Twente, Losser, Oldenzaal, Rijssen-Holten, Tubbergen, Twenterand, Wierden,

In aanmerking nemende dat:
- de deelnemers ter uitvoering van de 'Koersnotitie doorontwikkeling Presidium Twenteraad' zie bijlage hebben besloten door te gaan met de samenwerking van de Twentse raden.
- de deelnemers hebben besloten door middel van deze bestuursovereenkomst tot het vormgeven van het gastheerschap van de samenwerkende Twentse gemeenteraden.
- er op basis van een in 2025 gehouden evaluatie instemming is tot voortzetting van de samenwerking tussen de Twentse gemeenteraden, zoals die gestalte heeft gekregen sinds 1 april 2022

Verklaren als volgt te zijn overeengekomen:

Hoofdstuk 1 Algemene bepalingen

Artikel 1 Begripsbepalingen

Deelnemers:	de gemeenteraden van de gemeenten Almelo, Borne, Dinkelland, Enschede, Haaksbergen, Hellendoorn, Hengelo, Hof van Twente, Losser, Oldenzaal, Rijssen-Holten, Tubbergen, Twenterand, Wierden.
Gastheerorganisatie:	de gemeente Rijssen-Holten
Griffiers:	de raadsgriffiers van de deelnemers.
Presidium:	het presidium van de Twenteraad.
Coördinerend griffier:	de door de deelnemers aangewezen coördinerend raadsgriffier.
Raadsbesluit:	het raadsbesluit Samenwerking Twentse raden

Artikel 2 Doel van de overeenkomst
Deze overeenkomst heeft tot doel de samenwerking van de Twentse gemeenteraden door ontmoeting, uitwisseling en afstemming, zoals nader omschreven in artikel 4 te ondersteunen.

Artikel 3 Risico's
Deelnemers erkennen en accepteren de risico's, waaronder in ieder geval verstaan:
a. ingrijpende wijzigingen van wet- en regelgeving;
b. aansprakelijkheid.

Hoofdstuk 2 Organisatie

Artikel 4 Taken gastheerorganisatie
De gastheerorganisatie heeft jaarlijks de volgende taken conform de hiervoor genoemde notitie:
1. het organiseren van circa vierTwenteraadbijeenkomsten, waarbij het voorbereiden van een Twenteraad bijeenkomst met minimaal twee Twenteraad presidiumleden en twee Twentse griffiers geschiedt;
2. het faciliteren en voorbereiden van circa zes bijeenkomsten van het Twenteraad presidium in afstemming met de voorzitter,
3. het faciliteren en voorbereiden van circa tien bijeenkomsten van de Twentse griffiers in afstemming met de voorzitter.

Artikel 5 Verantwoording en evaluatie
1. Eens per jaar, zendt de gastheerorganisatie vóór 1 april, een verantwoordingsoverzicht aan de Twentse griffiers met in ieder geval informatie over:
    a. Verrichte werkzaamheden
    b. Feitelijke kosten.
2. Na drie jaar evalueren de deelnemers deze overeenkomst. Bij de evaluatie wordt vastgesteld of de uitkomsten aanleiding vormen om deze overeenkomst in al dan niet gewijzigde vorm te verlengen met 4 jaar.

Hoofdstuk 3 Financiën

Artikel 6 Bijdrage

1. De deelnemers betalen met ingang van 1 februari 2026 een bijdrage aan de gastheerorganisatie ter bekostiging. Deze kosten worden geïnd op basis van het raadsbesluit Samenwerking Twentse raden. Het totaal budget wordt naar rato van inwoners van de deelnemende gemeenten in rekening gebracht. Het bedrag wordt jaarlijks verhoogd met de inflatiecorrectie en loonprijsindexatie die de gastheerorganisatie hanteert.
2. De verschuldigde jaarbijdrage wordt in één termijn door de gastheerorganisatie aan de deelnemers in rekening gebracht. De deelnemers voldoen de verschuldigde bijdrage binnen 30 dagen na ontvangst van de factuur.
3. De hoogte van de bijdrage vormt onderdeel van de evaluatie zoals in artikel 5 beschreven.

Hoofdstuk 4 Slotbepalingen

Artikel 7 Looptijd bestuursovereenkomst

1. Deze bestuursovereenkomst wordt met ingang van 1 februari 2026 verlengd voor 4 jaar**.**
2. Indien alle partijen besluiten om deze bestuursovereenkomst na de looptijd te beëindigen, verdelen zij de daaruit voortvloeiende verplichtingen ter zake van directe personele kosten en indirecte desintegratiekosten als volgt:
   a. Deze kosten worden zoveel mogelijk gedekt uit een eventueel positief saldo dat resteert nadat aan alle overige verplichtingen is voldaan.
   b. Indien het positieve saldo ontoereikend is, nemen de deelnemers de resterende kosten voor hun rekening.
   c. Indien een positief saldo resteert na voldoening van de verplichtingen en nadat aan alle overige verplichtingen is voldaan, worden deze middelen volgens dezelfde verdeelsleutel onder de deelnemers verdeeld en uitgekeerd.
   d. De gastheerorganisatie is belast met het uitvoeren van deze afrekening.

Artikel 8 Wijzigingen/ uittreding

1. Elke deelnemer kan de andere deelnemers verzoeken om wijziging van deze bestuursovereenkomst.
2. Voor wijzigingen geldt de volgende procedure:
   a. De deelnemer legt zijn wijzigingsverzoek onderbouwd voor aan de gastheerorganisatie.
   b. De gastheerorganisatie legt binnen twee maanden aan de deelnemer een voorstel voor betreffende dit wijzigingsverzoek.
   c. De deelnemers nemen hierover een besluit binnen twee maanden na ontvangst van het voorstel met vermelding van de eventuele ingangsdatum van de wijziging.
   d. Wijziging van de overeenkomst vindt uitsluitend plaats onder de voorwaarde van een instemmingsbesluit van alle deelnemers en vanaf de laatst bepaalde ingangsdatum bedoeld onder lid c van dit artikel.
3. Een deelnemer kan uittreden. Er geldt een opzegtermijn van zes maanden. Uittreding wordt vooraf schriftelijk gemeld aan de gastheerorganisatie. De uittredende gemeente betaalt bij uittreding drie maal de financiële jaarbijdrage als desintegratievergoeding.

Artikel 9 Aansprakelijkheid

1. Alle deelnemers, alsmede de gastheerorganisatie, zetten zich in voor een goede uitvoering van de bestuursovereenkomst en zullen zich houden aan de gemaakte afspraken in deze overeenkomst en in de notitie Samenwerking Twentse raden, alsmede aan de documenten waaruit het kader van dit dienstverleningsconcept bestaat.
2. Indien één van de deelnemers toerekenbaar tekort schiet bij de nakoming van zijn verplichtingen zijn de andere deelnemers gerechtigd, na ingebrekestelling, de bestuursovereenkomst, te beëindigen en hun schade te verhalen op de toerekenbare tekortschietende partij.
3. De gastheerorganisatie is nimmer aansprakelijk voor de schade die deelnemers lijden ten gevolge van het onrechtmatig handelen van een andere deelnemer.
4. Deelnemers vrijwaren de gastheerorganisatie voor alle eventuele aanspraken van derden op vergoeding van schade als gevolg van de uitvoering van deze overeenkomst, indien deze schade niet voortvloeit uit verwijtbaar handelen van de gastheerorganisatie.

Artikel 10 Toepasbaar recht en geschillen

Op deze bestuursovereenkomst, alsmede op de documenten waaruit het formele kader van dit dienstverleningsconcept bestaat, is het Nederlands recht van toepassing.

Artikel 11 Citeertitel
Deze overeenkomst kan worden aangehaald als bestuursovereenkomst Gastheerschap ten behoeve van samenwerking Twentse raden 2026.

Aldus overeengekomen, en ondertekend

Namens het presidium van de Twenteraad,	Namens de gastheergemeente Rijssen-Holten
R. Bleker, voorzitter	J.C.R. van Houdt, burgemeester
G.H. Veerman secretaris	